

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2015/479,**11. märts 2015,****ühiste ekspordieeskirjade kohta
(kodifitseeritud tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrust (EÜ) nr 1061/2009 ⁽³⁾ on korduvalt oluliselt muudetud ⁽⁴⁾. Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks kõnealune määrus kodifitseerida.
- (2) Ühine kaubanduspoliitika peaks põhinema ühtsetel põhimõtetel.
- (3) Seepärast tuleks sätestada liidu ekspordi ühised eeskirjad.
- (4) Eksport on kõikides liikmesriikides peaaegu täielikult liberaliseeritud. Seetõttu on võimalik liidu põhimõttena kehtestada, et kolmandatesse riikidesse suunduvale ekspordile ei seata mingeid piiranguid, kui käesolevas määruses sätestatud eranditest ei tulene teisiti, ja ilma et see piiraks meetmeid, mida liikmesriigid võivad võtta vastavalt asutamislepingule.
- (5) Komisjonile tuleks teatada, kui liikmesriik leiab, et turu ebahariliku arengu tõttu võivad vajalikuks osutuda kaitsemeetmed.
- (6) On oluline, et liidu tasandil ja nõuandekomitees kontrollitaks eelkõige selle teabe alusel ekspordi tingimusi, ekspordi suundumusi, majanduse ja kaubanduse olukorra eri tahke ja vajaduse korral võetavaid meetmeid.
- (7) Selle kontrolli tulemusena võib ilmned, et liit peaks teatava ekspordi üle järelevalvet teostama, või et kaitseks ettenägematute asjaolude vastu tuleks rakendada kaitsemeetmeid.
- (8) Liidu huvide seisukohast vajalikud kaitsemeetmed tuleks vastu võtta olemasolevaid rahvusvahelisi kohustusi nõuetekohaselt silmas pidades.
- (9) Ilma et see piiraks samal eesmärgil vastuvõetud liidu sätete kohaldamist, on vaja lubada liikmesriikidel, kes on seotud rahvusvaheliste kohustustega, millega luuakse tegelike või võimalike tarneraskuste puhuks naftasaaduste jaotamise süsteem lepinguosaliste vahel, täita sellest tulenevaid kohustusi kolmandate riikide ees. Seda võimalust tuleks kohaldada, kuni Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad vastu asjakohased meetmed kooskõlas liidu või kõigi liikmesriikide võetud kohustustega.
- (10) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kõikide toodete suhtes, nii tööstus- kui ka põllumajandustoodete suhtes. See peaks kohalduma põllumajandusturgude ühist korraldust kehtestavate õigusaktide ja vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 352 vastuvõetud töödeldud põllumajandustooted käsitlevate erioigusaktide täiendusena. Siiski tuleks vältida käesoleva määruse sätete ja nende õigusaktide sätete kattumist, eelkõige kaitseklauslite osas.

⁽¹⁾ 10. detsembri 2014. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2015. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 2. märtsi 2015. aasta otsus.

⁽³⁾ Nõukogu 19. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1061/2009, millega kehtestatakse ühised ekspordieeskirjad (ELT L 291, 7.11.2009, lk 1).

⁽⁴⁾ Vt II lisa.

- (11) Käesoleva määruse rakendamine nõuab ühetaolisi tingimusi kaitsemeetmete vastuvõtmiseks. Need meetmed peaks vastu võtma komisjon kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTE

Artikkel 1

Toodete eksport Euroopa Liidust kolmandatesse riikidesse on vaba, see tähendab, et toodete suhtes ei kohaldata mingeid koguselisi piiranguid, välja arvatud need, mida kohaldatakse kooskõlas käesoleva määrusega.

II PEATÜKK

LIIDU TEAVITAMIS- JA NÕUSTAMISKORD

Artikkel 2

Kui liikmesriik leiab, et turu ebahariliku arengu tõttu võib osutuda vajalikuks rakendada kaitsemeetmeid III peatüki tähenduses, teatab ta sellest komisjonile, kes teavitab teisi liikmesriike.

Artikkel 3

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/478 ⁽²⁾ alusel loodud kaitsemeetmete komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

Artikkel 4

Teatava toote osas majandusliku ja kaubandusliku olukorra hindamiseks võib komisjon liikmesriikidelt nõuda selle toote turusuundumusi kajastavate statistiliste andmete esitamist ja nõuda selleks, tegutsedes vastavalt siseriiklikule õigusele ja komisjoni kindlaksmääratud korrale, niisuguse toote ekspordi üle järelevalve teostamist. Liikmesriigid teevad kõik, et rahuldada komisjoni nõudmisi ja edastavad komisjonile nõutud andmed. Komisjon teavitab teisi liikmesriike.

III PEATÜKK

KAITSEMEETMED

Artikkel 5

1. Vältimaks esmatarbekaupade puudusest tulenevat kriitilist olukorda või parandamaks niisugust olukorda, ning kui liidu huvid nõuavad kohest sekkumist, võib komisjon liikmesriikide taotlusel või omal algatusel ja võttes arvesse toodete omadusi ja kõnealuste tehingute muud eripära, kehtestada toote ekspordi suhtes ekspordiloo esitamise nõude, mille väljaandmist reguleerivad sätted ja mille suhtes kehtivad piirangud, mis komisjon kehtestab kooskõlas artikli 3 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega või kiireloomulistel juhtudel artikli 3 lõike 3 kohaselt.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/478, 11. märts 2015, impordi ühiste eeskirjade kohta (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 16).

2. Euroopa Parlamenti, nõukogu ja liikmesriike teavitatakse võetud meetmetest. Meetmed jõustuvad kohe.
3. Need meetmed võivad piirduda teatavatesse riikidesse suunduva ekspordiga või liidu teatavatest piirkondadest tuleva ekspordiga. Need ei mõjuta tooteid, mis on juba teel liidu piirile.
4. Kui liikmesriik on taotlenud komisjoni sekkumist, teeb viimane lõike 1 kohase otsuse kõige rohkem viie tööpäeva jooksul alates taotluse saamise kuupäevast.
5. Kui komisjon on tegutsenud vastavalt käesoleva artikli lõikele 1, teeb ta hiljemalt kaheistkümnelt tööpäeva jooksul oma võetud meetme jõustumise kuupäevast otsuse artiklis 6 sätestatud asjakohaste meetmete vastuvõtmise kohta. Kui pärast kuue nädala möödumist võetud meetme jõustumise kuupäevast ei ole ühtegi meetet vastu võetud, loetakse see meede tühistatuks.

Artikkel 6

1. Kui liidu huvid seda nõuavad, võib komisjon, toimides kooskõlas artikli 3 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega, võtta vastu asjakohased meetmed:
 - a) vältimaks esmatarbekaupade puudusest tuleneva kriitilise olukorra teket või parandamiseks niisugust olukorda;
 - b) võimaldamaks liidu või kõikide liikmesriikide võetud rahvusvaheliste kohustuste täitmist eelkõige esmatarbekaupade osas.
2. Esimeses lõikes osutatud meetmed võivad piirduda teatavatesse riikidesse suunduva ekspordiga või liidu teatavatest piirkondadest tuleva ekspordiga. Need ei mõjuta tooteid, mis on juba teel liidu piirile.
3. Koguseliste piirangute määramisel võetakse eelkõige arvesse:
 - a) enne käesoleva peatüki tähenduses kaitsemeetme jõustumist tavalistel tingimustel sõlmitud ja asjaomase liikmesriigi siseriiklike õigusaktide kohaselt komisjonile teatavaks tehtud lepingute alusel eksporditavate toodete hulka ja
 - b) vajadust mitte kahjustada selle eesmärgi saavutamist, milleks koguselised piirangud kehtestati.

Artikkel 7

1. Kui artiklites 5 ja 6 osutatud meede on kasutusel, võib komisjon liikmesriigi taotlusel või omal algatusel:
 - a) uurida meetme mõju;
 - b) teha kindlaks, kas meetme edasine kohaldamine on vajalik.

Kui komisjoni arvates on meetme edasine kohaldamine vajalik, teavitab ta sellest liikmesriike.

2. Kui komisjon leiab, et mõni artikliga 5 või 6 ette nähtud meede tuleks tühistada või et seda peab muutma, siis toimib komisjon kooskõlas artikli 3 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 8

Ilma et see piiraks asjakohases valdkonnas vastuvõetud liidu eeskirjade kohaldamist ning kuni Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad vastu asjakohased meetmed kooskõlas liidu või kõigi liikmesriikide võetud kohustustega, lubatakse liikmesriikidel I lisas loetletud toodete puhul rakendada erakorralist jaotamissüsteemi, mille korral kehtib enne käesoleva määruse jõustumist võetud rahvusvahelistes kohustustes ettenähtud jaotamiskohustus kolmandate riikide ees.

Liikmesriigid teatavad komisjonile meetmetest, mida nad kavatsevad vastu võtta. Komisjon edastab vastuvõetud meetmed nõukogule ja teistele liikmesriikidele.

Artikkel 9

Komisjon lisab nõukogu määruse (EÜ) nr 1225/2009 ⁽¹⁾ artikli 22a kohasesse Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavasse kaubanduse kaitsemeetmete kohaldamist ja rakendamist käsitlevasse iga-aastasessse aruandesse teabe käesoleva määruse rakendamise kohta.

Artikkel 10

Ilma et see piiraks muude liidu sätete kohaldamist, ei takista käesolev määrus liikmesriike kehtestamast või kohaldamast ekspordi koguselisi piiranguid, selleks et tagada kõlblus, avalik kord või julgeolek ning inimeste, loomade või taimede elu ja tervise kaitse ning kunstilise, ajaloolise või arheoloogilise väärtusega rahvusliku rikkuse kaitse või tööstus- ja kaubandusomandi kaitse.

Artikkel 11

Käesoleva määruse kohaldamine ei piira põllumajandusturgude ühist korraldust kehtestavate õigusaktide ja vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 352 vastuvõetud selliste erioigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad töödeldud põllumajandustooteid. Käesolev määrus toimib nimetatud õigusakte täiendavana.

Selleligipoolest ei kohaldata käesoleva määruse artiklit 5 nimetatud õigusaktides käsitletud toodete puhul, mille suhtes liidu kaubandusreeglites suhetes kolmandate riikidega nähakse ette koguseliste ekspordipiirangute kohaldamine. Artiklit 4 ei kohaldata nende toodete puhul, mille kohta nimetatud reeglites on kehtestatud litsentsi või muu ekspordi-dokumenti esitamise nõue.

Artikkel 12

Määrus (EÜ) nr 1061/2009 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele kooskõlas III lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 13

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 11. märts 2015

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA

⁽¹⁾ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (ELT L 343, 22.12.2009, lk 51).

I LISA

Artiklis 8 osutatud tooted

CN-kood	Kirjeldus
2709 00	Toornafta ja bituminoosetest mineraalidest saadud toorõlid
2710	Naftaõlid ja bituminoosetest mineraalidest saadud õlid (v.a toorõlid); mujal nime- tamata tooted, mis sisaldavad põhikoostisosadena üle 70 massiprotsendi naftaõli- sid või bituminoosetest mineraalidest saadud õlisid, mis on nende toodete põhi- koostisosadeks:
2710 11 11 kuni 2710 11 90	Kergõlid
2710 19 11 kuni 2710 19 29	Keskõlid
2710 19 31 kuni 2710 19 99	Raskõlid, v.a kella- jms määrideõlid väikestes kuni 250 g netomahutavusega anu- mates
2711	Naftagaasid jm gaasilised süsivesinikud:
	– veeldatud:
2711 12	– – propaan:
	– – – propaan, mille puhtus on vähemalt 99 %
	– – – muud
2711 13	– – butaanid
	– gaasilised:
ex 2711 29 00	– – muud:
	– – – propaan
	– – – butaanid

II LISA

Kehtetuks tunnistatud määrus muudatuste loeteluga

Nõukogu määrus (EÜ) nr 1061/2009
(ELT L 291, 7.11.2009, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 37/2014
(ELT L 18, 21.1.2014, lk 1).

Ainult lisa punkt 21

III LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 1061/2009	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 4	Artikkel 3
Artikkel 5	Artikkel 4
Artikkel 6	Artikkel 5
Artikkel 7	Artikkel 6
Artikkel 8	Artikkel 7
Artikkel 9	Artikkel 8
Artikkel 9a	Artikkel 9
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikkel 12	Artikkel 12
Artikkel 13	Artikkel 13
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	III lisa